

Redacția: Administrațională,
de Ziare
Brașov, Piața Mare Nr. 20
"Gazeta" este în vânzare la
toate librăriile și la
vânzătorii de ziare.
Asigurați-vă că primiți în Admi-
nistrația în Brașov și la ar-
matorele Gărzii de noaptea:
în Viena: H. Duka, Hermann
Kauk, Rudolf Koss, A. Oppelt
Kocholger; Anton Oppelt, J.
Dumescor, în Budapesta: A. V.
Göbberger, Rezsényi Sándor; în
București: Agence Roma, Suc-
ursale de România; în Ham-
burg: Karoly de Lehmann.
Prețul abonamentelor: o săptămână
pe 5 coloni și 8 cr., și
50 cr. timbru pentru o publi-
cație. Publicații mai dese după
vârșă și învoială.
Reclame pe pagina a 8-a o
săptămână 10 cr. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L L X I I .

"Gazeta" iese în na-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl., pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. soietorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
țergul Inului Nr. 80 etagiu
1. Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dușul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 26.

Brașov, Joi 5 (17) Februarie

1898.

Veleități de cucerire.

După frământările morale, prin care au trecut cei din tabăra lui Banffy în fața imputărilor ce li s'au făcut, că au fost lipsiți de prevedere în cestiunea mișcării agrare socialiste, și în urma constatărilor atât de penibile, ce le-a făcut deputatul Rohonczy despre modul și chipul cum s'a creat majoritatea de ađi — li-a venit celor din căta guvernantiilor ca un moment de reculegere și de recreare desbaterea asupra bugetului ministeriului de culte și instrucțiune publică.

Pe acest tărâm de propagandă pentru așa d'isa cultură maghiară și pentru uriașele ei probleme, partida guvernului se simte mai tare, fiindcă e sigură, că nu va întâmpina atacurile opoziției, îndată ce va arăta, că ținta este și rămâne, ca în Ungaria totul să fiă cucerit de cultura maghiară.

Iuliu Wlassics, ministrul instrucțiunii publice, soie să-și introducă tot-deuna espunerile sale cu frase bombastice și mult promițătoare, ce le sună la urechiă așa de plăcut șovinistilor, fiă ei guvernamentali, ori opoziționali. Așa de pildă și-a căștigat în ședința de erî a dietei deja la început aprobări generale d'icând: „E de lipsă, ca pe pământul maghiar să ridicăm greutatea specifică a culturii maghiare. Pe acest pământ cultura maghiară trebuie să fiă cea dintâi. Cu farmecul ei, trebuie să pornim pe drumul de cucerire. Și nu numai statul, ci și societatea trebuie să aducă jertfe pentru cultura maghiară“.

Ce pôte să sune mai plăcut la urechia unui șovinist Ungur din vremea de ađi, decât cuvântul „cucerire“? De aceea nici nu voim să ne ocupăm astăđi de espunerea d-lui Wlassics, ci numai de schițarea programului de cucerire, ce a făcut'o în

discursul său primul vorbitor, care se vede, că a dat espresiune ideilor ce agităză și pe raportor, care însă de astă-dată a aflat de bine să tacă.

S'a văietat mai întâi amintitul vorbitor, că încă tot mai există 3700 de scóle în care nu se propune în limba maghiară.

Durerea pentru acesta indică în de-ajuns drumul de cucerire pe care vré se pornescă ministrul Wlassics.

Dér mai mult. Se pune în lumină direcția „cuceririi“ prin cererea reinoită, ca toate scólele să fiă prefăcute în scóle de stat, decât nu de-odată, succesiv; și cererea de revizuire a legii școlare.

Ministrul de instrucțiune așteptă asemenea foarte mult dela revizuirea legii școlare. Ca om precaut însă vré să incunjure cât numai se pôte cestiunea confesională; e de părere însă cu toate acestea, că incurând va trebui să între în luptă cu „vederile strimte“ ale confesiunilor.

Ce se înțelege aici sub vedere strimță, ne putem închipui, după ce maghiarisorii sunt de părere, că vederile largi le au ei și numai ei, care nu se pot avênta nici-odată cu cugetarea lor mai departe decât ajung penele de cocoș, ce le pörtă cu atâta îngâmfare pe pălăriile lor.

Răsvrătiri socialiste în Ungaria.

Nu trece apröpe nici o ăi, în care se nu sosescă scörî despre izbucnirea unor revölte socialiste când într'o parte, când în alta a Ungariei. Din comitatul Sobalciu răsvrătirile socialiste au trecut acum și în comitatul Zemlinului. În comuna Kis-Tárkány poporul a atacat pe primarul, bătându-l până la sânge. În Agárd socialistii au aprins casa primăriei tocmai pe când gendarmii se aflau înăuntru, așa că aceștia numai cu mare greu au putut scăpa, fugind prin ferestri. Comunele din întreg cercul Bodragköz se pregătesc la revoluțiă. La cererea vice-șpanului, a plecat din

Cașovia un batalion de infanteria în acest cerc, unde după părerea viceșpanului nu vorba numai de nisce mișcări socialiste, ci de-o generală bandă de jăfuitori.

În același cerc, locuitorii din comuna Czigan au încercat să împedecă miliția de-a intra în comună, așa că ostașii numai făcându-și loc cu baioneta au putut să străbată în sat. Dér prin asta iritația a crescut și mai mult. Țeranii, în număr de vre-o 500, au tras clopotele într'o dungă și între strigăte: „La arme“ au năvălit asupra bisericiei, au demolat'o și au distrus tot ce era înăuntru, apoi s'au încăerat la luptă fățișă cu miliția; 27 țeranî au fost răniți și peste 20 arestați. Comitetul administrativ al comitatului Zemlin a cerut dela guvern să publice cât mai curând statariul în acest comitat.

Pe când acestea se petrec în Zemlin, pe atuncî în comitatul Sabolciu poporul pe totă linia amenință cu izbucnirea unei revoluțiuni fățișe. La ordin telegrafic au mai plecat din Agria patru companii de ostași în Sabolciu, ér din Ungvar alte patru companii, fiă-care fecior fiind înarmat cu câte-o sută de cartușe.

În fața pericolului, ce amenință, ministrul de interne a hotărît să sporescă cât mai curând contingentul gendarmeriei încă cu 800 de feciori, va să d'ică mai mult cu 400, de cum era prevădüt în proiectul de lege pentru sporirea gendarmeriei. Prin asta numărul gendarmilor, care până acum era de 7200, va fi în totă țera de 8000.

E caracteristic, că pentru toate aceste mișcări vina se aruncă asupra redactorului foiei socialiste din Budapesta „Földmívelő“, cu numele Várkonyi István. Aceștia i s'au intentat în ăilele din urmă patru procese de pressă și i s'a făcut și o perchisițiă domiciliară, cu care ocaziune i s'au confiscat toți banii, ce-i avea la casă. Fiind interviuat, acest Vaskonyi d'ise cătră un ăiarist: „Nu eu sunt, care am așțiat pe poporul muncitor, ci lăcomia celor ce fac parte din classa domnilor. Eu am voit numai să luminez pe acel popor simplu și nepriceput, că nici el nu e vită, care se

pôte fi prinsă în jug, ci e om, care are drepturi. Voiți suferi bucuros temnița, căci principiul predicat de mine nu mai pôte fi suprimat, el este plantat [deja în pământ productiv“.

La Karasz, comitatul Sabolciu, unde țeranii se răsvrătiseră ăilele trecute, s'a început cercetarea. Comuna, se înțelege, e asaltată de milițiă și gendarmî. Cu ocaziunea cercetării s'au petrecut unele scene, care caracterisescă atât de bine fanatismul țeranilor agitați. Când procurorul a sosit în comună, țeranii au dat rötă în jurul trăsuri lui și au început să strige: „Alungă de aici câinii aceștia de gendarmî! Noi le dăm lor pâne! Din sudörea noastră trăsesc ei!“ Cu deosebire se audia glasul femeilor, care strigau bărbatilor lor: „Acum săriți la luptă, decât sunteți bărbatî! Acum e timpul să arătați ceea ce sciti!“

Cea mai rășboinică era tinera nevastă a vice-primarului. Acesta pși înainte gendarmilor și de aci striga cât o lua gura, îndemnând pe bărbatî „să nu se lase“. Gendarmii o provocară să se depărteze, d'érse făcea că nici nu-i aude. Gendarmii în cele din urmă îi puseră baioneta la pept. Femeia însă nici atuncî nu se dete îndrêr, ci ca și o furiă se aruncă asupra unuia dintre gendarmî, îi luă baioneta dela pușcă și începü să se apere cu ea. Atuncî sări un alt gendarm și-i strigă puternic să se depărteze, d'ér fiind că ea nici habar nu avea, îi implantă baioneta în piept, făcându-i o rană grea. Mai primi și alte două răni: una în pantece și alta la picior, d'ér acestea sunt mai puțin periculoșe.

În această comună încă și acum situațiunea e foarte critică, deși s'a adus încă o companie de ostași sub conducerea unui locotenent și doi sublocotenenti. În Döghe încă este milițiă, precum și în alte mai multe comune din Sabolciu.

Un Sas „cuminte“. Deputatul cercului electoral St. Agnita (com. Târnavei) marî Guido Bausnern, provocat fiind din partea alegătorilor săi sași a eși din

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Un poet frances flo-român.

JULES BRUN.

Sunt deja mai bine de două-ăeci de ani, de când limba, istoria și poesia noastră au început să intereseze pe savanții și literații Apusului. Filologia se ocupă cu particularitățile graiului nostru; istoricii deschid vechile noastre cronice pentru a cunoșce mai bine peripețiile prin care a trecut neamul nostru în cursul secolilor; folkloriștii cercetază moravurile, obiceiurile, superstițiunile țeranului român, ér literații admiră în basmele și n cântecele noastre populare bogata imaginațiune a poporului nostru, marele autor anonim, cum îl numea cunoscutul nostru novelist Delavrancea în prelegerile ținute acum câți-va ani la universitatea din București asupra poesiei populare. Printre literații străini, admiratori ai manifestațiunilor estetice ale poporului român, Jules Brun este fără îndoială acela, care merită cu deosebire recunoștința noastră.

Când apărü acum doi ani minunata sa traducere a cântecelor noastre populare

— *Romancero roumain* — cu o scrisöre-prefață de Sully-Prud'homme și cu o introducțiune de G. Dem. Theodorescu, toate revistele folkloristice din străinătate și toate ăiarele noastre se grăbiră a aduce elogiuri traducătorului, care isbutise să redea în frumoșă limbă francesă tot farmecul poeziilor noastre populare.

Marele poet Sully-Prud'homme laudă perfecțiunea clasică a versului, ér noi toți, care cetim opera literatului frances, admirăm fidelitatea cu care a sciut să traducă producțiunile Musei noastre populare, fără a le face să pierdă ceva din frumșeța și grația lor.

Și asemenea traducere este într'adevăr „un tour de force“. S'ar crede la prima vedere că poesia noastră populară cu forma-i cam neingrijită, cu rimele-i nu prea bogate, cu idiotismele și întorsăturile ei de frasă, se altereză în caracterele ei proprii printr'o traducțiune în versuri, și încă în versuri atât de îngrijite... s'ar crede că traducătorul a trebuit să sacrifice prea mult originalul lucrării sale.

Ei bine de astă-dată cel puțin nu este așa.

Cetitorul român are plăcuta surprin-

dere de a ceti în *Romancero roumain* cântecele sale populare în limba francesă, ér cetitorul frances face cunoscință cu o poezie cu totul originală îmbrăcată pentru prima óră în haina de purpură a versului frances.

De altmintrelea nici că putea traducătorul să presinte publicului literat frances atât de rafinat, atât de sever în aprecierile lui, o traducțiune mai puțin îngrijită ca formă; de sigur ea nu ar fi avut succesul pe care l'a avut această frumoșă lucrare, ce face onóre atât talentului poetic al lui Jules Brun, cât și cunoscințelor sale asupra limbei și literaturii noastre populare.

Acei care iau în mână *Romancero roumain*, să compare, de exemplu, *Brumaire*, *Kira*, *Jencea*, *Sabiencea*, *la Brebis merveilleuse* cu textul român din escelenta colecțiune a lui G. Dem. Theodorescu și să ne spună decât nu găsesc în traducerea francesă totă savoarea originalului. De câte-ori i-a fost cu putință, traducătorul a căutat să imite chiar forma versului popular român, cu un mic număr de silabe, cu ritmuri variate, întrebuintând ceea ce în versificațiunea francesă se numesc „*le vers libre*“, ultimul

sport al artei, cum îi d'ice poetul frances Theodore de Banville.

Dér chiar când traducătorul întrebuinteză versul de 12 silabe, cu rime împărechiate (Corbea), séu terța-rima (Le Vieux), forme neobișnuite în versificațiunea noastră populară, traducțiunea sa rămâne fidelă originalului în limitele posibile.

Nu, forma artistică a acestei traduceri, nu altereză de loc nota particulară a cântecelor noastre populare; mușei noastre îi rămâne naiva ei frumșețe, ér cobza lui Petru Crețu Solcan, mulțumită lui Jules Brun, pôte să încante pe acei dintre Occidentali, care vor voi să cunoșcă mai de apröpe poezia națională română.

Romancero roumain este prima încercare într'adevăr fericită de a presinta străinilor cântecele și legendele țeranului nostru și de a le presenta sub o formă atrăgătoare, așa încât nu numai cei care își fac din folklor o specialitate să ia această carte în mână, ci toți care iubesc adevărata poezie.

Prea puține cântece populare apăruseră până acum, pe ici, pe colo, în traducțiuni făcute mai cu sémă după colecțiunea

partida guvernului, a răspuns printr'o scrisoare, ce o vedem publicată prin foile ungurești. În această scrisoare „circumspectul“ și „prudentul“ deputat respinge fără dór și poate realizarea dorinței alegătorilor săi, motivându-și acest pas într'un mod, care nu-i prea face onoare. În scrisoarea sa Bauszner dăce între altele, că repășirea lui ar fi foarte neoportună, căci, veți Dómne „tocmai acum trebuie să se rezolve cestiunea pactului, pe a cărui basă stă programul popular săsesc“. Ei bine, „cum am pute sprijini guvernul în această operă, decât nu aparținem stégului său?“ „Prudentul“ deputat vré s'arate apoi, că „representanții Sașilor, au fost formal terorisați“ să iese din partida lui Banffy, despre care dăce, că sub el școla și biserica săsescă au rămas neatinsse, ér și în viitor numai în legăturile cu partida liberală Sașii pot să-și apere aceste instituții, căci stăud afară de partide, deputații sași nu numai că nu vor fi ascultați, ci vor deveni obiect de batjocură“. Anticipând această ridicolă aserțiune Bauszner s'aventă la rolul de apărător al partidei mamelucesc, dăcend, că „afară de partida guvernului, toate celelalte partide sunt șoviniste“ — prin urmare iar însemna a comite „o sinucidere politică“, decât ar ieși din acest partid. În fine el contestă mandatariilor săi dreptul de a hotări asupra atitudinii sale în ceea-ce privește aparținerea la partida liberală.

„Dați banii înderét“.

Mișcarea socialistă din Ungaria are și ea un merit, meritul de-a fi dat ocașiă deputatului guvernamental Rohonczy să spună în fața dietei crude adevărul la adresa guvernului și a partidei liberale guvernamentale.

În numărul nostru de ieri, am făcut amintire despre cuvintele lui Rohonczy, cari au cădut ca un trăsnet asupra lui Banffy și a mamelucescilor lui tabere. Etă din cuvânt în cuvânt, ce a dă deputatul guvernamental, vorbind de mișcarea socialistă: „Datoria statului maghiar este de a înfrâna mișcarea. Există un lucru, de care guvernul nu e capabil. Eu sunt membrul partidei guvernamentale, susțin însă, că noi am pierdut încrederea națiunii. Trebuie să redăm țeranului maghiar încrederea.

„Eu am primit pentru scopuri electorale 5000 fl. Vorba-i vorbă, o scie fiă-care. Dela 67 încoace fîd-care alegere a atérnat dela iscusința ministrului-șefedinte de-a aduna bani Partida această (guvernamentală) a cheltuit trei milioane fl. pentru scopuri electorale. Nu este lucru trist această?“

„Eu sunt dator, însă nu ministrului-șefedinte Banffy. El n'a dat din punga lui acești bani, ci din a acelora, cari au voit titluri.“

lui Alexandri. De sigur a fost mare meritul dulcelui nostru poet de-a fi atras atențiunea folkloriștilor asupra comórei neprețuite a poesiei noastre populare. Cunoscem însă inconvenientul colecțiunii lui Alexandri: poetul nu s'a mulțumit să reproducă cântecele și legendele noastre, așa cum le primea din gura poporului, ci de câte-orî urechia îi era isbită de-o neregularitate, el se grăbea să-o îndrepteze. Nu tot așa a făcut d-l G. Dem. Theodorescu, care în „Poesiile sale populare“ ne dă chiar inspirațiunile musei țărănesci, lăsându-le totă frumșeța lor nemeșteșugită. Jules Brun cu drept a recurs la această fântână.

Să vorbim acum de versurile originale ale literaturii franceze, *Sonnets roumains*, sonete românesci, cum le intitulăză densusul, cari vor apare în curând la Paris, la Lemerre, editorul poezilor.

În aceste sonete, din care parte au apărut în foi volante, într'un mic număr de exemplare oferite amicilor, poetul arată, pe de o parte totă originalitatea talentului său, pe de alta admirațiunea și simpatia sa pentru țera noastră.

Grupați în următoarele serii: *A travers l'histoire, les Pierres qui parlent, Croquis littéraires, Au temps jadis, Cà et là, la Muse*

„Astfel dau eu înderét națiunii mele banii, ce i-am primit spre acest scop; fîd-care trebuie să facă asemenea: plăfi aici“.

Rohonczy a tras numai decât consecuențele politice în urma acestei vorbirii. El a adresat o scrisoare către șefedintele clubului liberal br. Podmaniczky, în care declară, că îrepășese din rândul taberei guvernamentale.

SCRIRILE ĐILEI.

— (4) 16 Februarie

Sanționat. „Pesti Napló“ dela 15 l. c. afirmă, că proiectul de lege despre maghiarizarea numelor de comune și localități a fost sancționat de Majestatea Sa și se va publica într'unul din numerii proximi ai fôiei oficiale ungurești.

D-șora Bársescu, care a secerat noui lauri în reprezentația de aseră, a plecat astăđi din mijlocul nostru. Dómnele noastre române ia dat o nouă dovadă de simpatie însoțind'o în număr mare la gară. Tînăra d-șoră Ileana Damian i-a predat la plecare un frumos buchet de flori, urându-i încă multe și mari succese.

Balul Reuniunii femeilor române din loc, ce s'a dat Sâmbătă seara, a fost anunțat ca „petrecere“ dér în realitate a avut aspectul unui bal ca toate balurile Reuniunii, cari au rămas tradiționale pentru eleganța lor. Semn caracteristic al timpurilor schimbate este numai, că a devenit una din petrecerile noastre mai puțin cercetate. Toaletele damelor noastre s'au distins ca în tot-deuna prin mult gust și eleganță, fără însă să fi fost luxurióse. Jocurile de colonă au reunit ca la vre-o 50 de părechii. Dintre óșpeți neromâni văđurăm căfi-va reprezentanți de toate naționalitățile. Corpul ofițeresc în deosebi a fost bine reprezentat. Au luat parte și căfi-va óșpeți români dela noi și din România. Petrecerea a fost frumósă și animată.

Din Alba-lulia se anunță, că d-l avocat Rubin Patița a intentat điarului „Pesti Napló“ proces de presă pentru-că într'o corespondență publicată de această fôie d-l R. Patița a fost bânuit, că ar fi ținut în casa lui propriă o adunare secretă și ar fi împărțit proclamațiunii revoluționare.

„**Dușmanul Regelui**“. Sub acest titlu tendențios, diarele din Peșta publică următoarea telegramă din Brașov: „Fișpanul a încheiat deja cercetarea în contra învătătorului sas Frideric Reimesch, care, precum se scie, la sosirea deputației damelor săsesci a strigat „Abzug!“ când Maghiarii au strigat „éljen a Kiraly!“ și „éljen Banffy!“ Fișpanul după mărturisirea faptului din partea lui Reimesch a transmis dosarul

paysanne, le Fleuve et la Mer, Impressions de Rucar, les Monastères Moldaves, Roma Alma Mater, les Princesses, les Bouches d'or, Tous les Roumains, Géorgiques, Bucoliques, la Steppe et la Forêt, — aceste sonete vor fi un adevărat eveniment literar atât în Franția, cât și la noi. Minunatele versuri ale lui Jules Brun vor face pe străini să cunoscă totă România legendară și pitorescă.

Nu istoricul, nu folkloristul vorbesc de astă-dată de noi, ci poetul, care găsește un bogat isvor de inspirațiune în ceea ce face fala și frumșeța țerei noastre, și România pôte fi mândră de ea, când se oglindește în aceste versuri. O emoțiune profundă și sinceră însuflețește tot ce iese din pana măestră a poetului, care scie să zugrăvescă cu culorile cele mai vii ale imaginației ceea ce face originalitatea a tot ce e românesc. — Și nici o notă discordantă, nimic din ceea ce pôte trăda pe străinul, care nu ne cunoște indestul, ba de multe-orî rămăi chiar mirat de fidelitatea, cu care poetul descrie în patru-spredecece versuri cutare obiceiuri țărănesc ce l'a impresionat.

(Va urma.)

procurorului superior din Têrgul-Mureșului. Maghiarii din Brașov sunt foarte mulțamiți cu procederea fișpanului“. — Nu ne vine a crede, ca lucrul să se fi petrecut în tocmai cum îl prezentă această telegramă. În tot cazul e la loc întrebarea, cum vine fișpanul din Brașov să figureze ca procuror, orî ca jude instructor într'o astfel de afacere?

Biblioteca regretatului Al. Roman. Ministrul român al instrucțiunii a cumpărat cu suma de 15,000 lei biblioteca decedatului Alesandru Roman, fost membru al Academiei române și profesor de limba și literatura română la universitatea din Budapeșta.

Grafiare. Fôia ungurească din loc aduce scirea, că Maj. Sa a ertat fișpanului Mihail de Maurer pedepsa de două đile închisóre de stat, la care a fost condamnat în afacerea duelului Lutz-Korodi (fost redactor la „Kr. Ztg.“). Totodată a ertat și pedepsa de câte o đi închisóre de stat, la care au fost condamnați secundanții fișpanului, Harmath și Dr. Pap Arpad.

Cum vor Ungurii să serbeze đia de 15 Martie. Ungurii și Jidanii fac mari pregătiri pentru serbarea đilei de 15 Martie. Toți, căfi umblă după óse de ros, vor să profite de această ocașiune pentru a-și scóte în relief „patriotismul“. Între aceștia Ungurii dela Făgăraș nu vor să ocupe locul cel din urmă. Prin telegrame și corespondențe ei se laudă mereu în foile din Peșta, că tocmai la Făgăraș, în cuibul Nemaghiarilor, ei vor să demonstreze printr'o serbare patriotică, cum nu s'a mai pomenit. Dér și mai năsdrașan decât cãrpacii din Făgăraș vor să se arate Ungurii din Cegléd. În programul serbării aceștia au pus și următorul punct: „Anunțarea scirei, că în đia de ađi (15 Martie) 1848 de suflete din Cegléd au înaintat cerere pentru maghiarizarea numelor lor“. Nu-i așa, că „patrioții“ dela Cegléd sunt mai năsdrașan decât demonstratorii provocatori dela Făgăraș?

Confiscare de cărți postale. „Budapesti Hirlep“ e informat, că ministrul de interne Perczel a ordonat și a rugat pe ministrul unguresc de comunicațiune, să îndrumeze toate oficiile postale din Ungaria a confisca nise cărți de corespondență postală, ce ar fi venind din România, și cari pórta chipuri și inscripții „agitatorice“. Fôia ungurească susține, că aceste cărți postale ar purta un chip ce reprezintă pe un Român ingenunchiat și bătut de un Ungur, ér lângă chip se înalță o temniță din josul căreia stă scris: Clușiu, Seghedin, Vaș. — Într'asta constă „agitațiunea“ ce dăc șovinistele unguresci, că o propagă cărțile postale osendite la confiscare din partea șefului polițaiilor din Peșta.

Esecutor osendit pentru defraudare. Tribunalul penal din loc a pertractat đilele aceste un proces interesant. Esecutorul reg. ung. Borsos Zsigmond a fost prins cu o mulțime de casuri de escrocherie și în urma arătărilor ce s'au făcut în contră-i, el fú tras la bara judecătii, acusat de crima și delictul instrăinării de bani străini. Tribunalul l'a osendit la doi ani închisóre și la trei ani pierdere a oficiului, precum și la suspendarea drepturilor politice. Contra sentinței au apelat atât procurorul, cât și acusatul.

Bismarck despre afacerea - Dreyfus. „Hamburger Nachrichten“ publică un articol inspirat de Bismarck, în care presa germană este vehement atacată pentru atitudinea ei în afacerea-Dreyfus. Articolul dăce, între altele, că de ce presa germană are atât de lucru cu Francesii? Ce are ea cu Zola? „Tot Germanul, care dă expresiă simpatiiilor sale în această cestiune, arată, că n'are sentiment național, deoarece Zola este cel mai mare inamic al Germaniei“. Articolul sfîrșește cu următoarele cuvinte caracteristice: „N'avem cunoștință, că Dreyfus ar fi nevinovat. Din contră scim, că acele cercuri, cari sunt considerate în Europa de cele mai bine informate, sunt convinse despre vinovății lui Dreyfus, deși el n'a comis

spionajul în interesul Germaniei“. Articolul fôiei germane a produs mare senzațiă.

Furtună pe Marea-Negră. O gróznică furtună s'a deslăntuit pe Marea-Negră de cate-va đile. Brațul și portul Sulina, care se curățise de gheturi, au înghețat, așa că navigația a fost din nou împiedecată. Mai multe remorchere cu șlepurî au fost nevoite să se oprască în drum din cauza sloiurilor. Vaporul engles „Dumbar“, încărcat cu orz, a perit în mare împreună cu tot echipagiul său. De asemenea lipsesc scrii despre cele trei vapóre plecate din Sulina cu două đile înainte. Se crede, că și acele s'au înecat.

Un absolvent de agricultură din Transilvania din familiă bună, cu *praxă de două-đeci ani*, căsătorit, însă fără copii, dorește a afla un post de administrator de moșiă. În cas eventual soția sa ar pute fi angajată tot-odată ca menajeră în casă. Pentru informațiunii a se adresa la Administrația điarului nostru.

Procesul contra lui Zola.

Din cauza serbătorilor am trebuit să întrerupem câte-va đile raportul despre decursul procesului, care încordăză atât de mult opinia publică, nu numai în Franția, ci pretutindenî. Materialul fiind însă prea mare, vom trebui să ne mărginim, firesce, a schița numai pe scurt decursul procesului, oprindu-ne mai mult numai la momentele cele mai esențiale ale lui.

Cea din urmă audiență, despre care am raportat, a fost cea dela 8 Februarie n. Pertractarea dela 9 Februarie a fost importantă pentru-că în această đi au depus trei martori militari dintre cei mai importanți și sus puși.

După ce apărătorul Labori a făcut zădarnica încercare de-a reuși să întrebe pe soția condamnatului Dreyfus despre părerea ei asupra bunei credințe a lui Zola în afacerea Dreyfus — cea ce șefedintele refușă net cu cuvintele: „Aici nu există o afacere Dreyfus!“ — se chiamă ca mator șeful marelui stat-major generalul Boisdeffre. Întrebat de apărător, ce scie despre actual ce l'a predat Walsin Esterházy ministrului de răsboi până a nu se presenta înaintea tribunalului militar? Boisdeffre răspunde, că acest act se referă la afacerea Dreyfus și că nu pôte spune nimic despre el, fără a vătéma secretul profesional (secretul oficiului). Labori dăce, că un funcționar răspunđtor nu pôte invoca secretul profesional în fața justiției. Generalul Boisdeffre: Secretul profesional se confundă aici cu secretul de stat. Nu pôte decî vorbi, deși are cel mai mare respect pentru justițiă.

La întrebările apărătorului, Boisdeffre mai declară, că nu scie nimic despre „dama voalată“. Colonelul Picquart n'a fost trimis în misiune ca semn de disgraziți în afacerea Dreyfus. Picquart fú avisat să facă tot posibilul ca să-și precizeze îndoe-lile sale relativ la Esterházy. Văđend rezultatele l'am îndrumat de a nu mai face nimic. „Cât pentru persoana mea sunt sigur, că Dreyfus e vinovat și în această privință convingerea mea este nestrămutată. (Emoțiune și mișcare viuă). Urmă generalul Gonse, care provocă un incident prin răspunsul ce l'a dat la o întrebare a lui Labori: „Astea sunt curse ce-mî puneți!“ Se născu mare șgomot. Avocatul Labori protestă în numele baroului contra acestei suspiționări. În auditoriu se fac manifestații în favorul declarației lui Labori. În urma aceste șefedintele ordonă să se deserteze sala. În fine generalul Gonse, în urma cererei decanului avocaților și a procurorului general, dăce, că cuvintele sale au depășit gândul său. Decanul avocaților și apărătorul îi mulțamesc. Gonse revine la scrisorile ce i-lea adresat lui Picquart. Dăce, că i-lea adresat în afacerea Esterházy. Picquart l'a bânuit pe acesta ca trădător și el i-a dăce să facă cercetări, dér cu mare precauțiune.

Generalul Mercier declară, că nu pôte răspunde la întrebarea apărătorului, decât la 1894 s'a comunicat tribunalului militar

(care a condamnat pe Dreyfus) un act secret. Apărătorul insistă și-i cere generalului Mercier cuvântul său de soldat.

Generalul Mercier răspunde: „Deorece îmi cereți cuvântul meu de soldat, vi-l dau spuindu-vă, că Dreyfus este un trădător, care a fost condamnat în mod drept și legal“.

(Aplause).
Senatorul Trarieux, fost ministru de justiție pe timpul condamnării lui Dreyfus declară, că împărtășește părerea senatorului Scheurer-Kestner, și că în deosebi din considerația scrisorii de pe borderou, este convins de nevinovăția lui Dreyfus.

In audiența de Joi, 10 Februarie n. senatorul Trarieux își continuă depunerea și declară, că pe când era ministru nu avea de a-se ocupa de afacerea Dreyfus. Densul justifică gurtarea lui Scheurer-Kestner, care a inițiat mișcarea pentru revisiunea procesului Dreyfus, precum și purtarea rudei condamnării lui Mathieu Dreyfus.

Vine la rând majorul Forzinetti, fostul director al închisorii militare, unul din cei ce cred în nevinovăția lui Dreyfus. Deorece peședintele nu permite ca să depună despre Dreyfus, apărarea renunță la ascultarea lui.

Medicul tribunalului Dr. Soquet spune, că a fost la dâna Boulancy, care s'a declarat bolnavă și dîce, că ea i-a confirmat autenticitatea scrisorilor publicate a le lui Esterhazy, în care acesta insultă armata franceză. Medicul spune, că numita dâna nu se pôte presenta și deci se se trimite trei esperți la dâna. Tribunalul refuză cererea apărării de-a trimite medicii esperți la ea.

Colonelul Patty du Clam refuză de-a răspunde în privința afacerii Dreyfus, tot așa și asupra relațiilor sale cu familia de Comminges, dîcînd, că aceste sunt afaceri private. Labori protesteză în contra invocării secretului privat; după ce s'a invocat secretul de stat.

Colonelul Henry este întrebat de apărător asupra unui dosar secret. El spune, că acest dosar putea fi deschis numai în prezența ministrului său de acesta însuși. Cum-că l'ar fi deschis colonelul Picquart, nu scie să spună. În fine declară, că Picquart a fost șeful său de serviciu și că el se află direct sub ordinele generalului Gonse.

Urmază cinci martori foști judecători ai tribunalului militar. Președintele nu permite să depună în afacerea lui Dreyfus și astfel se retrag.

Majorul Ravary, fost jude instructor în afacerea Esterhazy și raportor al tribunalului militar, declară, că toate instrucțiile judiciare militare sunt făcute cu conștiință cinstită.

Generalul Pellieux, comandantul pieței Paris declară, că nu se ascunde în dosul secretului profesional. A sosit timpul, dîce el, de a spune adevărul întreg, ca totă lumea să-l cunoscă. Mathieu Dreyfus a venit în cabinetul meu, dîr n'a putut să motiveze cu nimic acușățiunile sale în contra majorului Esterhazy. Tot așa s'a întâmplat și cu Scheurer-Kestner, care a declarat, că n'are în posesiunea sa vre-un dosar personal, și a cerut, ca ancheta să se facă cu sinceritate. Am chiămat apoi la mine pe colonelul Picquart și tot-odată am invitat în cabinetul meu și pe avocatul Leblois. Acesta mi-a arătat nisce scrisori și facsimiluri, și mi-a declarat, că dosarul care dovedește tradarea lui Esterhazy, se află la ministerul de războiu. Leblois a adăugat, că cunoșce pe Picquart din copilărie și că a fost bine informat. Nimic nu e mai serios, ca o afacere de spionaj, și Picquart nu s'a sfiit a-o comunica unui străin. Acesta e nedemn.

Pellieux făcî apoi istoricul anchetei de a doua condusă de el și declară, că nimic nu este mai puțin doveditor, decât facsimilurile publicate de diare, cari purtau caracterul franței. Martorul amintese de cartă postală trimisă lui Esterhazy, care a putut să-l aducă în bănuială, că stă în relații dubioase c'un agent din străinătate. Cartă acosta, care era ruptă și n'avea nici mărcă postală, nu pôte pretinde a i-se da

creșmînt. Colonelul Picquart a fost silit să mărturisescă, că fără autorizația și fără mandatul șefilor săi, a făcut perchișișii la Walsin Esterhazy. Aceste sunt nemai auzite uneltiri, și eu mărturisesc, că n'am fost de loc surprins, când tribunalul militar a achitat pe Esterhazy. Mai adaug, că sunt mândru de-a fi contribuit la achitarea lui Esterhazy și mărturisesc, că în armata franceză nu sunt doi trădători, ci numai unul. (Vii aplause).

Martorul Thevenet, fost ministru de justiție, dîce, că e convins, că Zola a procedat cu bună credință și se felicita de achitarea majorului Esterhazy, care dovedește, că în armata franceză nu sunt trădători.

Martorii Dupuy fost ministru-președinte și Salles avocat, nu pot depune nimic, fiind-că președintele le interzice a vorbi în afacerea Dreyfus. Apărătorii protesteză și fac concluziuni. Tribunalul le respinge.

Audiența de Vineri, 11 Februarie n. se începî cu continuarea depunerii generalului Pellieux, care între altele își exprimă părerea de rău, că pertractarea în afacerea Esterhazy, n'a fost cu totul publică, cu toate acestea tribunalul militar a fost independent, dovadă că a fost refuzat ca întreaga pertractare să fiă secretă. A mai fost interogată din non generalul Gonse; apoi arhivarul dela ministerul de războiu și majorul Lavath.

Gribelin depune, că colonelul Picquart a cerut dela densul într'o dî să mîrgă la postă și să cîră ca să se timbreze o scrisoare cu o dată mai vechiă.

Vine la rând depunerea colonelului Picquart care și-a fost dat atîta silință să dovedescă vinovăția lui Esterhazy. Spune, că în Maiu 1896 i-au căzut în mîni fragmentele unei carti telegrafice, în cari era vorba despre Esterhazy. Conținutul acestei carti pîrea a indica, că Esterhazy a avut legături cu omeni suspecti. Șefii mei m'au autorizat să fac cercetări asupra relațiilor acestui om. Mi-am căștigat scrisoarea acestui ofițer și asemînîndu-o cu anumite documente, mi-s'a întărit suspiciunea. Ceea-ce m'a surprins și mai mult, era, că scrisoarea acosta sîmîna cu renumitul borderou, despre care s'a vorbit stîta. Am făcut facsimiluri și le-am arătat omenilor specialiști lui Bertillon și Paty du Clam. Bertillon a dîs, că scrisoarea sîmîna cu aceea din borderou. Am făcut observarea, că scrisoarea acosta s'a făcut după procesul-Dreyfus, și el mi-a răspuns: da, Jidanii vor face tot posibilul, să pună mîna pe ea; ăr Paty du Clam mi-a dîs: acosta e scrisoarea lui Dreyfus.

Sciu — dîse mai departe Picquart — că un ofițer de rang mai înalt, decorat, pe care nu vrîu să-l numesc, a tradat ore-cari documente unei puteri străine. Nu vrîu să mai descoper alte secrete.

Martorul istorisește apoi amînunte cu privire la permutarea lui în Tunis, unde toate scrisorile, ce erau adresate, se desfăceau mai întîi și apoi i-se înmînau. Mai tîrziu a fost chemat la Paris ca martor înaintea generalului Pellieux. Aici a fost tratat dur. Dîr totuși a spus lucruri agravătoare pentru Eszterhazy. Declară apoi, că el nici-odată n'a voit să falsifice scrisori cu ajutorul marcelor postale, nici n'a făcut facsimiluri. La perchișișia, ce a făcut-o lui Eszterhazy, s'a mîrginit a trimite la locuința acestuia pe un agent, care i-a adus o cartă postală fără nici o importanță. Agentul a constatat, că în locuința lui Eszterhazy au fost arse mai multe scrisori într'o sobă.

Picquart răspundînd apoi la întrebările apărătorului Labori, dîse, că densul a spus șefului său Eszterhazy pôte fi bănuat ca vinovat în afacerea borderoului; ca el (Picquart) a fost jertfa unor uneltiri, cari aveau de scop a nu scôte la ivelă culpabilitatea lui Eszterhazy, că Eszterhazy a luat parte la aceste uneltiri, a avut și complicitate chiar dintre omenii din ministerul de războiu, cari fără indoială scieau despre toate acestea.

Labori: Când ai aflat despre existența actului secret, de care s'a vorbit așa de

mult și care a fost în dosarul de acte secrete? Ce fel de act, a fost acela?

Picquart: L'am vîcut numai atunci când mi l'a arătat Pellieux. Bucuros aș spune, ce fel de act a fost, nu pot vorbi însă despre el înainte de ce ministrul de războiu m'ar libera de jurămintul oficios.

Sîmbătă în 12 Februarie, s'a continuat ascultarea lui Picquart. El declară, că Zola a acusat tribunalul militar numai pentru-că a adus o sentință pe baza de documente necomplete, însă acosta nu eschide ca judecata să și-o fi făcut în cea mai bună conștiință. Din considerațiunii față cu res-judicata, generalul Pellieux a creșut, că esaminarea borderoului prin specialiști lu pôte fi luată în cercul anchetei. Tot așa crede a fi procedat și majorul Ravary, jodcînd pe basă de documente necomplete. Urmază confrontarea martorilor.

Stipendiu.

Dela „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ e de conferit, începînd cu anul școlar 1897—1898, un stipendiu de 20 fl. din fundațiunea „Bășota“. La acest stipendiu pot concura acei tineri gimnaziali români, cari s'au născut în Munții-apusenii în fostul district al Năsăudului.

Cererile, provîdute cu: 1) atestat de botez, 2) testimoniu școlar de pe semestrul I al anului școlar 1897—98 și 3) atestat de paupertate, să se înainteze comitetului central în Sibiu (Strada Morii Nr. 8) până la 1 Martie n. c.

Cererile intrate după termin nu se vor considera.

Din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută în Sibiu la 3 Februarie 1898.

Dr. Il. Pușcariu m. p., vicepreșed.
Dr. Beu m. p., secret. II.

NECROLOG. Alexandrina Suciu, născută baronesă Pop ca soție, cu fiica Stella, Petre Suciu, șef de secțiune al căilor ferate române, ca frate, sfîșiat de durere anunță trecerea din viață, după lungi și grele suferințe, a adoratului soț, tată și frate

Aurel Suciu,
advocat,

întîmplată în 2/14 Februarie c. în al 45-lea an al etății și al nouelea an al fericitei sale căsătorii.

Rîmășițele pămîntesci se vor așeza la cele eterne din locuința decedatului (strada Arhiducelui Josif Nr. 1) Mercuri în 4 (16) Februarie la 3 ore d. a.

Arad, 2 (14) Februarie 1898.

Fiă-i țîrina ușora și memoria bine-cuvîntată!

SCRIRI ULTIME.

Cașovia, 15 Februarie. În comitatul Zemplin anarhia socialistă a izbucnit în mare măsură. O adevărată revoluție s'a deslîntuit în toate părțile comitatului. La Kiraly-Helmecz a plecat o companie de soldați, căci s'a răspîndit faima, că solgăbirul Vidovich din Prebenyik, a fost omorit de revoltanți. Curînd după acosta au mai fost trimise alte două companii de soldați.

Zombor, 15 Februarie. Socialismul s'a pus în mișcare și în comitatul Bac-Bodrog.

Ungvar, 15 Februarie. Din comunele comitatului Ung sosesc sciri îngrijitoare. Poporul începe a ataca pe preoți, a-i scuipa și huidui. Locuitorii înverșunați amenință cu lăpădarea de biserică. Acesta s'a întîmplat în localitatea Ūbreza.

Budapesta, 15 Februarie. Comisiunea Congresului catolic, ce constă, precum șcim, din 27 membri și e însărcinat a pregăti materialul pentru Congres, s'a întrunit în 15 Febr. st. n. prima oră sub președința con-

telui Iuliu Szapary, și a hotărît să alegă din sinul său o comisie de 9, care să compună elaboratul privitor la autonomia și să-l prezenteze comisiunii.

Budapesta, 15 Febr. Guvernul a trimis pe șeful poliției de stat Selley ca comisar guvernial în comitatul Sabolciu. La toți conducătorii socialiștilor s'au făcut perchișișii domiciliare. Li-s'au confiscat toți banii și toate scrisorile.

Literatură.

Foia Pedagogică, ce apare la 1-a și 15 a fiicărei luni în Sibiu sub redigiarea d-lui Dr. D. P. Barcianu, Nr. 2 (an. II) are următorul cuprins: Treptele formale ale învățămîntului, II. Sintesa, de Dr. P. Șpan, (urmare). Modele de lecțiuni: Ghioceii, de Dr. D. P. Barcianu (urmare). Din literatura școlară, de Dr. D. P. Barcianu. Informațiuni. Felurimi, Abonamentul: 1 an 3 fl., 1/2 an 1 fl. 50. Pentru România pe an 10 lei.

Memorii din 1848—49 de regretatul Vasile Moldovan, fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Istorisirile cuprinse în acosta carte sunt de cel mai mare interes istoric și național, sunt scrise într'o limbă ușoră și plăcută. Prețul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

DIVERSE.

Cît pîr are omul pe cap? Cine ar fi creșut, că se va afla un om, care să numere și perii capului? Și acesta s'a aflat. El este un Francos învățat, care dîce, că pe capul unui om acoperit deplin cu pîr, pe un loc de un policar quadrat se pot numera 1066 fire. Trebuie să se socotescă și aceea, că pîrul blond este mai fin și mai des. Învîșatul Francos dîce, că pe capul unui om blond s'ar afla 143,000 fire de pîr, ăr pe al unui brunet 105,000 fire de pîr. Mai puțin pîr au persoanele de tot blondine. Acestea au numai 29,200 fire de pîr. Că dintre aceste trei „soiuri“ de omeni, cari încărînesc și cari devin mai în grabă cheli, învășatul Francos nu spune nimic, ceea ce ar fi de interes a-se scii.

O socotelă greșită. S'a întîmplat, că în Polonia rusescă a fost pedepsit neguștorul Solomon pentru colportajiu. Pedepsa i-s'a dictat cu următoarele trei alternative: sîu să plătescă o amendă de 50 fl., sîu să suferă 50 de bâte, sîu să mînînce două chilograme de cîpă roșă. Jupînul Solomon își face socotela astfel: 50 fl. e prea mult, mai bine sufer 25 de bâte; dîr nici bâtele nu sunt bune, căci ustură al naibii, mai bine mînînc două chilograme de cîpă roșă. Se hotărește deci pentru cîpă. Mînîncă el ce mînîncă, dîr după ce înghițî cam un chilogram, vîcî că nu mai merge. „Onorat tribunal“, dîse Jidanul, „nu mai pot mîncea, mai bucuros vrîu să sufer bâtele!“ I-s'a dat deci voia să suferă bâtele. A suferit el vre-o 12, dîr când fî la a două-spre-șceea, tipă odată puternic și sări de pe bancă drept în sus. „Nu mai pot suferi, onorat tribunal! M'am socotit să plătesc cei 50 fl.“, dîse în urmă Jidanul și plăti banii. Astfel socotela „înțeleptului“ eși tocmai de a 'ndosele, căci în loc de-a scîpa cu amenda, a mîncat și cîpa, a suferit și bâtele și a plătit și banii.

Risul ca medicină. Cardinalul Saldiani, în urma unei inflamațiuni la gât, era aprîpe să mîră. Servitorii din casă, cari credeau, că a sosit ultima oră pentru stăpînul lor, începură să-l jîfînescă. Atunci o maimuță, ce se afla în odaia, luă pâlăria cardinalului, și-o puse pe cap și începî să gonescă pe hoți. Împrejurarea acosta făcî pe muribundul cardinal să izbucnescă în ris, așa că cutrîmurîndu-i-se întreg corpul, umflătura din gât, care era cauzată de-o rană, i-se sparse și la câteva zile în urmă cardinalul se vindecă.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul pieței Brașov

Din 16 Februarie 1898

Banota rom. Cump.	9.48	Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.43	Vënd.	9.46
Napoleond'or. Cump.	9.52	Vënd.	9.55
Galbeni Cump.	5.65	Vënd.	5.70
Ruble Rusesco Cump.	127.—	Vënd.	127.1/2
Mărci gemane Cump.	58.60	Vënd.	58.75
Lire turcesco Cump.	10.70	Vënd.	10.78
Scriș. fonc. Albina 5% 101.—		Vënd.	102.—

Nr. Mag. 18430—1897.

Publicațiune.

In urma permisiunii ministeriale se va ține în casa sfatului, Marți în 22 Februarie 1898, o licitațiune și o pertractare scripturistică de oferte a vëndării mai multor realități orașenesci aflătoare pe teritoriul 8 munelor foste supuse.

Obiectele de vëndut sunt:

A) In comuna Crizbav.

a) Móra de măcinat în strada Lunca sub Nr. casei 325, Nr. top. 805 dimpreună cu dreptul de apă și móră, prețul 3300 fl.

b) Móra de măcinat în strada Morii Nr. casei 340, Nr. top. 832, dimpreună cu dreptul de apă și móră și cu grădina limitentă Nr. top. 833, prețuite cu 3300 fl.

c) Locul pe care a fost móra arsă în strada Lunca, Nr. casei 288, Nr. top. 738, dimpreună cu dreptul de apă și de móră și cu grădina limitentă de sub Nr. top. 739, prețuite cu 1400 fl.

B) In comuna Vlădeni.

a) Curia sub Nr. casei 110 și Casa poștală sub Nr. casei 111 dimpreună cu curțile, stauțele și grădinile de sub Nr. top. 198, 199, 200, 201 prețuite cu 6000 fl.

b) Hanul de sub Nr. casei 337 dimpreună cu grajdurile, șopru, curtea și grădina de sub Nrii top. 532 și 533 prețuite cu 7000 fl.

C) In comuna Tohanul nou.

a) Móra de măcinat de sub Nr. 278 dimpreună cu o dirste transformată în móră de măcinat de sub Nr. top. 275, mai departe dreptul de apă și de móră împreunat cu ambele clădiri Nr. top. 276, în fine canalul morii sub Nr. top. 277, prețuite la olaltă cu 15,000 fl.

D) In comuna Zărnesci.

a) Móra de sus cu grădina lângă riu, Nr. top. 473 și 474 cu dreptul de apă și de móră prețuite cu 14,000 florinți.

b) Móra de jos lângă riu, Nr. top. 1040, prețuită cu 16000 fl.

E) In comuna Moeciul inferior.

a) Móra de măcinat în Cheia Nr. top 5570 dimpreună cu dreptul de apă și de móră, prețuite cu 2000 florinți.

b) Móra de măcinat în Moeciul inferior Nr top. 6060 dimpreună cu dreptul de apă și de móră sub Nr. top. 6061, prețuite cu 18,000 fl.

F) In comuna Pórtia.

Móra în Pórtă dimpreună cu curtea, grădina și canalul morii, indus în protocolul funduar în Pórtia Nr. 8 sub Nr. ord. 5, Nrii top. 1723, 1724 și 1725, și în fine dreptul de apă și de móră, prețuite cu 15,000 florinți.

Ofertele verbale și anume atât oferte singuraticе, cât și cumulative, se pot face numai în ziua statorită pentru licitațiune, și anume dela 8 înainte de prând până la 12 ore la prând, pe când ofertele scripturistice asupra obiectelor singuraticе sêu asupra tuturor realităților aflătoare în o singură comună, se pot așterne în prețuia licitațiunei până la 12 ore la prând primarului orașului Brașov și în ziua pertractării ofertelor până la 12 ore la prând comisiei exmise pentru licitațiune.

Fiă-care cumpărător are de a depune cu ocaziunea ofertului verbal sêu scripturistic ca vadiu 10% din prețul acelu obiect, asupra cărui se referă ofertul.

Ofertele scripturistice au de a se așterne sigilate, provădute cu vadiul prescriș și cu un timbru de 50 crucerii.

In oferte, fără considerațiune decă ofertul se referă la un singur sêu mai multe obiecte, este de a se aminti în cifre și în litere prețul de cumpărare oferat pentru fie-care ofert, mai departe numele de botez și de familie și domiciliul cumpărătorului.

Ofertele scripturistice au, ca să conțină afară de aceea și declarațiunea oferentului, cumcă condițiunile de oferte și acele contractuale îi sunt cunoscute și că se supune lor necondiționat.

Condițiunile de oferte și licitațiune, precum și acele contractuale, se află până în ziua licitațiunei în decursul órelor de oficiu la oficiolatul economic orașenesc, observându-se tot-deodată cumcă ofertele sub prețul statorit nu se vor primi ca preț de strigare.

Deschiderea ofertelor și luarea protocolului asupra acestor oferte va avé loc după prând la 3 ore. Oferenților li se permite, ca să ia parte la acest act și cu această ocaziune au de a subscrie protocolul pertractării de oferte.

Să mai observă mai departe, cumcă cumpărătorul morii în Pórtă Nrii top. 1723—1725 să deobligă ca să permită abaterea apei, în cantitatea ei acum folosită din canalul morii până la curtea numită „Kutschcherhof“ sub Nrii top. 1705 și 1706, și ca această servitute dimpreună cu tóte concessiunile laterale împreunat cu legea de apă, să se intabuleze prin cărțile funduare.

In fine se observă, cumcă comunele politice de pe acele teritorii, pe cari să află obiectele de vëndare, precum și respectivele comune bisericesci, nu se eschid dela amintita licitațiune.

Brașov, 27 Ianuarie 1898.

143,2—3 **Magistratul orașenesc.**

4. Determinarea scopului, spre care este a se întrebuița suma provădută în §-ul 99 p. f.

5. Ficsarea prețului marcelor de presentă.

6. Alegerea unui membru în comitetul de revisiune, cu mandat de 2 ani.

7. Esmiterea alor 3 membrii pentru verificarea procesului verbal.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la dispozițiunea §ului 23 din statute în sensul căruia „la adunarea generală au vot numai acei acționari, cari cu cel puțin jumătate de an mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor și ca atari cel puțin cu una și înainte de adunarea generală la direcțiunea institutului sêu la locuri desemnate prin direcțiune au depus acțiunile sale, eventual și documentele de plenipotință. Acțiunile depuse în locuri desemnate prin direcțiune se vor lua în considerare numai încât reversul despre depunerea acționara cu una și mai înainte de adunarea generală sau depus la direcțiunea institutului.“

Pentru depunerea, respective primirea acțiunilor și a documentelor de plenipotentă, pentru acest an sau desemnat, respective au fost rugați institutele: „Albina“ în Sibiu, „Someșiana“ în Deșiu, „Săt-măreana“ în Seini, „Capitulul gr. cat. român“ din Oradea-mare și dd. Vasiliu Patcașiu în Hotoan, Florian Cocianu în Cehul-Silvaniei.

Acțiunile, documentele de plenipotentă și reversalele despre depunerea acțiunilor la locurile mai sus desemnate sunt a se presenta la institut, până la 16 Martie st. n. la 4 ore după amédi.

Șimleul-Silvaniei, în 2 Februarie 1898.

141,1—1.

Direcțiunea institutului.

Conto-Bilanț 1897.

ACTIVE	fl.	cr.	PASSIVE	fl.	cr.
Cassa în număr . . .	6725	01	Capital social 3000 acțiunilor à 50 fl. . . .	150000	—
Cambii de banca escomptate	648928	58	Fondul de rezervă	60092	76
Imprumuturi hipotecari	124124	30	Fondul special de rezervă	1970	01
Imprum. pe obligațiuni	16801	85	Fondul de pensiune	5177	72
Imprum. pe amanete	1252	—	Depuneri pentru fructif.	419957	49
Cont-Courent	165495	07	Cambii de bancă reescomptate	333227	33
Efecte	7235	93	Interese transitoare anticipate	7224	26
Efectele fondului de pensiune	1050	—	Cont-Courent	3464	93
Realități	31691	16	Dividende neridicate	504	—
Bon în Giro-Conto și la alte bănci	4157	70	Diverse conturi creditore	2282	25
Mobilier	1190	13	Profit curat	29608	22
după amortisare de 10%	1071	13			
Interese de reescompt anticipate	2990	75			
Diverse conturi debitoare	1985	49			
	fl.	1013508	97	fl.	1013508
				fl.	1013508

Conto-Profit și Pierdere

INTRATE	fl.	cr.	ESITE	fl.	cr.
Interese pentru depuneri	21643	07	Interese: dela cambii de bancă	52277	75
Interese pentru reescompt	18348	56	dela credite hipotecari	7510	17
Spese: salare și marce de presentie	7370	60	dela credite pre obligațiuni	1357	32
tipărituri, porto, luminat și alte spese	3738	56	dela cred. amanetari	177	36
Dare directă	4154	74	Cont-Courent	12863	94
„ după interesele la depun.	1878	28	Efecte	120	44
Percentuațiunei	54	05	Provisiune	74306	98
Amortisare din mobilar	119	—	Chiria	7116	49
Profit curat	29608	22	Diverse	600	—
	fl.	86915	08		4891
				fl.	86915

Șimleul-Silvaniei, la 31 Decembre 1897.

Andrieu Cosma m. p. director esecrtiv.

Ioan P. Lazar m. p. prim comptabil.

Membrii direcțiunei:

George Pop de Basesci m. p., **Ioan Angyal** m. p., **Artemiu Sarkadi** m. p. președinte.

Dr. Ioan Nichita m. p., **Vasile Patcaș** m. p., **Michail Bohățiel** m. p., **Augustin Vicaș** m. p.

Acest bilanț confrontându-se cu registrele principale și auxiliare s'au aflat în tótă ordinea și esact.

Șimleul-Silvaniei, la 2 Februarie 1898.

Comitetul de revisiune:

Teodor Kóvári m. p., președinte.

Demetru Suciu m. p., **Aurel Orian** m. p.

Alesandru Sima m. p.,

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii

„SILVANIA“,

societate pe acțiuni în virtutea §-lui 29 din statute se invită la

a X-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Șimleul-Silvaniei la 17 Martie n. 1898 la 10 ore a. m. în localitatea institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul anual al direcțiunei.
2. Raportul comitetului de revisiune asupra computului anual, al bilanțului și al propunerilor pentru împărțirea profitului.
3. Stabilirea bilanțului anual și fixarea dividendelor.